

Moció del GRUP MUNICIPAL DE LA CUP TORELLÓ-SP-AMUNT - per garantir el dret a la interrupció voluntària de l'embaràs (IVE) al sistema sanitari públic

La fi de la República i la instauració de la dictadura franquista van il·legalitzar el dret a l'avortament, per la qual cosa les dones gestants es veien obligades a sortir de l'estat espanyol per poder exercir aquest dret.

No va ser fins l'any 1985, amb l'aprovació de la Llei Orgànica 9/1985 de 5 de juliol, de reforma de l'article 417 bis del Codi Penal, que es va recuperar aquest dret sota tres premisses, risc greu per a la salut física o mental de la gestant (supòsit terapèutic), violació (supòsit criminològic) i malformacions en el fetus (supòsit eugenèsic), despenalitzant així el dret a l'avortament. Tanmateix, aquesta reforma no feia menció que la pràctica de l'avortament hagués d'estar en la cartera de serveis del sistema sanitari públic, per això és des de les clíniques privades que s'assumeix aquest servei i on es troben la majoria de professionals especialitzats.

El 2010 s'aprova la Llei Orgànica 2/2010 que permet l'IVE fins les 14 setmanes de gestació a petició de la dona i poder avortar a dones de 16 i 17 anys sense el consentiment familiar. Però amb el govern estatal del PP això últim queda anul·lat, restringint la capacitat de decisió de les joves de 16 i 17 anys que ara necessiten l'autorització d'un dels progenitors o tutors. Malgrat l'avanç que suposa aquesta llei pels drets sexuals i reproductius de les dones, la seva implementació no trenca amb la dinàmica de realitzar els IVEs a la privada i aquesta pràctica queda institucionalitzada.

Onze anys després de l'aprovació de la llei de l'avortament, ni la Generalitat de Catalunya, ni la Generalitat Valenciana, ni el Govern de les Illes Balears han estat capaces d'integrar la pràctica de l'IVE dintre de la cartera de serveis dels centres sanitaris públics, fet que possibilita que s'estiguin externalitzant a centres sanitaris privats especialitzats, generant un negoci encobert amb els avortaments voluntaris a la privada, facilitant la criminalització i assenyalament de dones i professionals (segons l'ACAI, des de 2010, 8.000 dones han estat assetjades per fonamentalistes davant de clíniques on es fan avortaments) i vulnerant reiteradament el dret a les dones de ser ateses a la xarxa sanitària pública dels Països Catalans.

Aquesta problemàtica es veu accentuada en territoris rurals on, davant l'absència de clíniques concertades especialitzades i ASSIR autoritzats per fer avortaments, les dones són obligades a fer molts quilòmetres per poder exercir el seu dret l'IVE, amb el cost econòmic i de temps que això els suposa.

Un altre fet que dificulta i obstrueix l'exercici del dret a l'avortament és objecció de consciència. A Catalunya, durant 2019 un 42% dels obstetres ginecòlegs del sistema públic es van declarar objectors. La situació s'agreuja quan aquesta objecció es fa de forma col·lectiva per mandat institucional en hospitals concertats que es troben en mans de l'Església, tot i que l'objecció és un dret reconegut que solament es pot exercir de forma individual. Així, institucions gestionades per fundacions eclesiàstiques i que reben diners públics, porten en els seus estatuts que l'IVE no s'ofereix.

A Catalunya existeix la possibilitat de realitzar una IVE mitjançant dos mètodes: fins les 9 setmanes de gestació, el mètode farmacològic o l'instrumental, i des de les 9 fins a les 14 setmanes el mètode instrumental. D'una banda, per al mètode farmacològic els centres d'elecció són en la seva gran majoria els ASSIR de referència del Servei Català

de la Salut. Al 2019, 17 comarques de les 41 no van disposar de cap d'aquests centres autoritzats per realitzar avortaments (Vall d'Aran, Pallars Sobirà, Pallars Jussà, Alta Ribagorça, Solsonès, Segarra, Conca de Barberà, Terra Alta, Montsià, Ribera d'Ebre, Priorat, Garrigues, Moianès, Pla de l'Estany, Cerdanya, Alt Urgell i Berguedà). El cas més flagrant és la zona de l'Alt Pirineu i l'Aran, on fins al març del 2021, en cap de les seves comarques existia la possibilitat d'avortar de forma farmacològica. Recentment s'ha habilitat l'Hospital Comarcal del Pallars per poder practicar l'IVE fins a les 9 setmanes de gestació per mitjà del mètode farmacològic, però es continua sense garantir la possibilitat d'oferir l'IVE quirúrgic.

D'altra banda, les IVE amb mètode instrumental, com ja hem dit, són realitzades en clíniques acreditades i especialitzades. A Catalunya hi ha un total de 10 clíniques acreditades repartides entre les províncies de Barcelona, Girona i Tarragona. Però en el cas de les IVE de més de 14 setmanes de gestació, el nombre de clíniques es redueix a 5 (1 a Girona i 4 Barcelona).

La distribució del circuit d'atenció a la IVE suposa una barrera territorial en diferents aspectes. En primer lloc, el fet que, a la demarcació de Lleida, que comprèn també la zona de Alt Pirineu i Aran, i a Terres de l'Ebre, no existeixi cap clínica acreditada obliga moltes dones a desplaçar-se centenars de quilòmetres per a accedir al mètode instrumental, assumint els costos econòmics i personals que suposa. A més, això causa que s'estigui vulnerant el dret a triar el mètode per a les gestacions de menys de 9 setmanes. Respecte a la regió sanitària de Catalunya Central, encara que pertany a la província de Barcelona, està geogràficament allunyada de la ciutat de Barcelona i a vegades amb vies de transport de difícil accés, causant el mateix efecte.

Aquests desplaçaments s'acusen quan es tracta d'interrupcions de més de 14 setmanes de gestació, on la centralització del circuit a la ciutat de Barcelona es fa més evident.

És per això que des del Grup Municipal de la CUP Torelló-Som Poble proposem al Ple de l'Ajuntament que adopti els següents acords:

PRIMER. Exigir al Departament de Salut la creació d'Unitats Especialitzades en la IVE als hospitals de referència de cada regió sanitària i garantir ASSIR autoritzats per dur a terme avortaments farmacològics en totes les regions sanitàries .

SEGON. Instar al Departament de Salut perquè anul·li els convenis públics o contractes amb els centres sanitaris que tinguin com a mandat institucional objectar i no oferir el servei a la demanda d'avortament.

TERCER. Instar al Departament de Salut perquè no es produeixin objeccions col·lectives ni institucionals en la pràctica de la IVE en centres que rebin diners públics

QUART. Exigir al govern de la Generalitat de Catalunya la implementació efectiva, seguiment i avaluació de l'article 8 de la LO 2/2010 sobre formació de professionals de la salut amb **perspectiva de gènere** en els programes curriculars de les carreres relacionades amb la medicina i les ciències de la salut, incloent la investigació i formació en la pràctica clínica de la interrupció voluntària de l'embaràs.

CINQUÈ. Exigir al govern de l'Estat espanyol perquè aturi el projecte de modificació del Reial decret 831/2010 de Garantia de la Qualitat Assistencial de la Prestació a la

AJUNTAMENT
DE TORELLÓ

Interrupció Voluntària de l'Embaràs, que pretén deixar el mètode farmacològic com únic mètode fins a les 9 setmanes de gestació.

SISÈ. Instar al Govern de la Generalitat perquè desplegui el Reglament de la Llei 9/2017, del 27 de juny, d'universalització de la sanitat a Catalunya incloent en el redactat l'accés a l'atenció de salut sexual i reproductiva de totes les dones i persones embarassades que es trobin a Catalunya, inclòs l'accés a la interrupció voluntària de l'embaràs.

SETÈ.- Fer arribar aquest acord al Govern de la Generalitat, a la Conselleria de Salut i a la Delegació de la Regió Sanitària Catalunya Central.